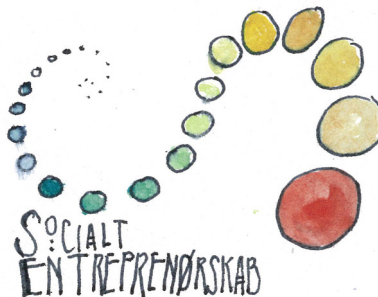
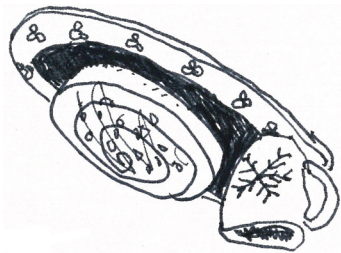

Socialt entreprenørskab – imellem akademisk læring og praksis

Marie-Louise Köhl Harritsø

Denne artikel omhandler, hvordan akademisk læring har udfordret og bidraget til min praksis. Jeg arbejder som Country Manager for non-profit organisationen Reach for Change, der arbejder for at gøre børns hverdag bedre. Jeg færdiggjorde min Mastergrad i Socialt Entrepreneørskab (MSE) i januar 2014 fra Roskilde Universitet. Artikel er skrevet på baggrund af en refleksion over, hvilken læring jeg har opnået og hvordan denne viden bruges i mit daglige arbejde. Således bliver det tydeligt i min praksis, at udviklingen af socialt entreprenørskab blandt andet afhænger af strategisk arbejde med viden, kompetencer og ressourcer, ligeledes at motivation er en altafgørende faktor.

Socialt entreprenørskab – imellem akademisk læring og praksis

Første gang jeg blev præsenteret for socialt entreprenørskab og de innovative løsningsmodeller sociale entreprenører byder ind med i arbejdet med sociale udfordringer var i

2006 i Sydøstasien. Jeg var bosat i Singapore med min familie og eftersom denne del af verden, ligesom resten af det globale samfund, ikke har en skandinavisk velfærdsmodel som et bærende socialt samfundsgrundlag, tager civilsamfundene et langt større ansvar og engagement i håndteringen af komplekse sociale og menneskelige problemstillinger.

Det vil sige, ønskedes der en ændring eller forbedring af en eksisterende socialt betinget uønsket situation, lille eller stor, nær eller fjern, så er det i høj grad frivillige kræfter, non-profits og andre civilsamfundsaktører, der kan være med til at gøre en signifikant forskel for både udsatte mennesker og helt almindelige medborgere, unge som ældre, med mere eller mindre alvorlige eller presserende behov. Jeg oplevede at fundraising og frivilligt socialt arbejde havde en helt anden betydning og historik end jeg hidtil havde oplevet, ligeledes at private virksomheders både filantropiske- og strategiske finansieringer sikrede en stor del af dette civile arbejde.

Et enkelt eksempel på mange af de sociale entreprenørskab jeg stiftede bekendtskab med og blev involveret i, er den indiske socialøkonomiske virksomhed Well Paper – Women Empowerment through Local Livelihood. Anden Juledag 2004 ramte en voldsom tsunami store dele af Indiens østkyst. Landsbyer, skoler, butikker og workshops blev oversvømmet og ødelagt. Arbejdspladser og hjem gik til grunde – og mange mistede livet. Danny og Orly Merguie, der var på rundrejse med deres tre børn, oplevede katastrofen på nært hold, og besluttede sig efterfølgende for at bosætte sig og hjælpe kvinder, af i forvejen ekstrem fattige familier, der havde mistet alt, tilbage til en hverdag med håb, glæde og flere muligheder for fremtiden. Jeg var dybt fascineret men samtidig forundret! Ikke over lysten til at hjælpe andre mennesker, den har jeg selv, men at motivationen, passionen og modet kan være så stort hos nogle mennesker, at de vælger at ændre deres liv så drastisk for andre og for en sag.

Nu – otte år, massere af frivilligt socialt arbejde, en forening, en virksomhed, tværsektorielle projekter og en Mastergrad i Socialt Entreprenørskab (MSE) senere – arbejder jeg for Reach for Change som Country Manager i Danmark. Reach for Change er en non-profit organisation stiftet i Sverige i 2010 af social entreprenør Sara Damber, Stenbeck Stiftelsen og Kinnevik Investment Group.

Reach for Change arbejder for at gøre verden bedre for børn, og det gør vi ved at støtte passionerede, nytænkende og modige sociale entreprenørers arbejde. Vi tilbyder et inkubationsprogram, bestående af både finansiering og rådgivning, til sociale entreprenører, der arbejder for at gøre hverdagen bedre for børn, således at de kan udvikle bæredygtige organisationer, skalere deres arbejde og nå bredere og bedre ud til flest mulige børn.

Vi er en international organisation, der støtter lokalt, hvilket betyder at Reach for

Change i Afrika arbejder for afrikanske børn, i Sverige svenske børn og i Danmark danske børn og så videre. Vores arbejde i 2013 skabte et bedre liv for over en million børn.

Organisationen Reach for Change ikke blot tror på, at socialt entreprenørskab er en stærk medskaber af vedvarende social værdi, men Reach for Change er i sig selv også et socialt entreprenørskab. Vi er en selvstændig non-profit organisation, men har en meget afgørende og gensidig relation med vores kommercielle partnerskaber, der er en del af Kinnevik Group. I Danmark samarbejder Reach for Change med MTG – Modern Times Group, der er TV3 og Viasat, og de bidrager med funding og dygtige medarbejdere med kompetencer inden for blandt andet salg, marketing og forretningsudvikling til vores fælles rådgiverteam.

Således har vi kombineret viden, erfaringer og stærke kompetencer inden for den civile og private sektor, og sammen skaber vi muligheder for at nytænkende, modige og passionerede sociale entreprenører kan arbejde for at gøre børns hverdag og vilkår bedre.

Gennem mit masterstudie i socialt entreprenørskab har jeg opnået en akademisk læring, som har vist sig langt mere relevant i forhold til min praksis end jeg havde forestillet mig den ville. Generelt i det daglige arbejde kan vanens magt med jævne mellemrum tage over, og vi kommer nemt til at arbejde i blinde ud fra en række antagelser om, hvordan virkeligheden forholder sig. Vores viden og antagelser har i høj grad behov for at blive udfordret en gang imellem. Vi skal ridse i lakken, undres og antage en kritiske distance til eget arbejde og viden for at kunne udvikle os selv og vores kompetencer. Læringsprocessen, jeg skulle gennemgå, fordrede også fordybelse og refleksion. For mit vedkommende ikke noget, der normalt blev prioriteret i en fyldt hverdag, men nu efterfølgende er noget jeg forsøger at finde tid til, da det kvalificerer min praksis.

Dernæst, men bestemt ikke sekundært, er tilegnelse af ny viden og øget faglighed, medvirkende til at styrke ens grundlag inden for det professionelle felt man agerer i. Dette, sammenholdt med synliggørelse af teoretiske og praktiske sammenhænge inden for socialt entreprenørskab og sektorernes samspil, har for mig bidraget med et langt bredere perspektiv, der viser hvilke synenergier, der eksisterer samt hvilke der er ønskelige. Med andre ord har jeg opnået viden, og lært at antage et helikopterblik, hvilket er relevant og nødvendigt i alle sammenhænge, hvor forandring både er et middel og et mål.

Den nye viden har også flyttet mig fra, at udelukkende anskue socialt entreprenørskab som et civilsamfundsprojekt; der i nogen tilfælde agerer på markedsbetingelser således at der bygges en organisation eller en langsigtet strategi op omkring det; til også at se socialt entreprenørskab som en metode. En måde hvorpå en opgave kan løse. Det vil sige socialt entreprenørskab er, efter min opfattelse, ikke kun forundt den arketypiske

sociale entreprenør, men også andre aktører i alle sektorer. Vi kan alle vælge at løse en opgave socialt entreprenant, og behøver derfor ikke være social entreprenør for dette.

Metode drejer sig om hvilke redskaber er der i værktøjskassen og hvordan de bruges systematisk og effektivt, samt refleksioner over, hvilken vej der er mest hensigtsmæssig at vælge, for at vi når vores definerede mål. Jeg mener at den social entreprenante metode kan drive et projekt, anskue en kompleks menneskelig eller social problemstilling og forklare påvirkende faktorer. Det handler blandt andet om kortlægning af interesser, indgåelse af gensidig forpligtigende partnerskaber, udvikling og iværksættelse af handleplaner, samt monitorering og evaluering som forudsætning for reproduktion, – vi skal huske at sætte ord på det vi gør i praksis. Metodens omdrejningspunkt er den forandringsteori vi har opstillet.

Den læringsproces jeg har været igennem og den viden jeg har valgt at tage del af, har kvalificeret min praksis betydeligt. Jeg har fået en systematik ind i mit arbejde, der gør det nemmere at afkode afgørende årsager og sammenhænge. Jeg vægter ligeledes nu motivationen mere; hvad motiveres vi af, som mennesker, organisationer, virksomheder og offentlige instanser? Hvorfor skal vi gå ind i et projekt eller samarbejde, – hvad får man som interessant ud af et samarbejde eller partnerskab, og hvilken fælles værdiskabelse er mulig at opnå til alles fortjeneste?

Jeg tror fremadrettet at der er stort potentiale for, at socialt entreprenørskab kan løfte sociale, miljømæssige og kulturelle udfordringer, hvis alle sektorer udfordrer sig selv og nytænker nogle traditionelle arbejdsgange, ligeledes afprøver nye samarbejdsflader og partnerskaber. Min praksis eksisterer i et felt mellem den private og civile sektor. Så på trods af, at børns vilkår i Danmark påvirkes enormt af den eksisterende politiske agenda, kan jeg ikke udtale mig om, hvad socialt entreprenørskab kan bringe ind i den offentlige sektor.

Danske virksomheder har stadig meget at lære og det kan anbefales, at kaste et blik ud over landets grænser for inspiration. Måden hvorpå mange danske virksomheder arbejder med Corporate Responsibility (social ansvarlighed) er enormt ineffektivt i forhold til den samfundspåvirkning arbejdet medfører. Der er ikke mange store visioner og der tænkes ikke strategisk i, hvordan der kan skabes synenergier, der har positiv indflydelse på flere bundlinjer. Corporate Responsibility er enkelt, – det drejer sig om, hvad en virksomhed kan, skal eller vil! Men mest af alt handler det om at skabe muligheder. Eksempelvis for medarbejderne eller i forhold til kerneforretningen. Brancheorganisationer i Danmark kan også blive mere tydelige i billedet og hjælpe virksomhederne bedre på vej.

Når det kommer til flere civilsamfundsaktører, både nye og etablerede, så ses det ofte at jagten efter finansiering tager pusten, og udfordrer gnisten og passionen. Mange får

aldrig rigtig udviklet deres idé, produkt eller ydelse, og træder vande i samme udfordringer. Der eksisterer en gængs opfattelse af, at der mangler finansiering, hvilket der også gør, men efter min mening er det dog misforstået, at finansiering er altafgørende. Der er i langt højere grad et behov for menneskelige ressourcer og kompetencer for at skabe bæredygtighed.

Vi ender således tilbage ved motivationen. Hvad skal der til for at skabe større motivation, så nye kompetencer og ressourcer kommer i spil, samt mod til at nytænke og udfordre den traditionelle måde hvorpå vi arbejder? Hvad motiveres du af og hvordan vil du motivere andre til at deltage i den fælles opgave, at skabe et bedre samfund for vores arvetagere?

Summary

This article is about how academic learning has challenged and contributed to my practice. I work as Country Manager for Reach for Change, a non-profit organization improving the lives of children. I finished my Master-degree in Social Entrepreneurship in January 2014 from Roskilde University. The article is written on the basis of a reflection on, which learning I have achieved and how this knowledge are used in my everyday work. Like this, it stands clear in my practice, that the continued development of social entrepreneurship is dependent on strategic work with knowledge, skills and resources; likewise, that motivation is a crucial factor.

Marie-Louise Köhl Harritso er Country Manager hos Reach for Change